

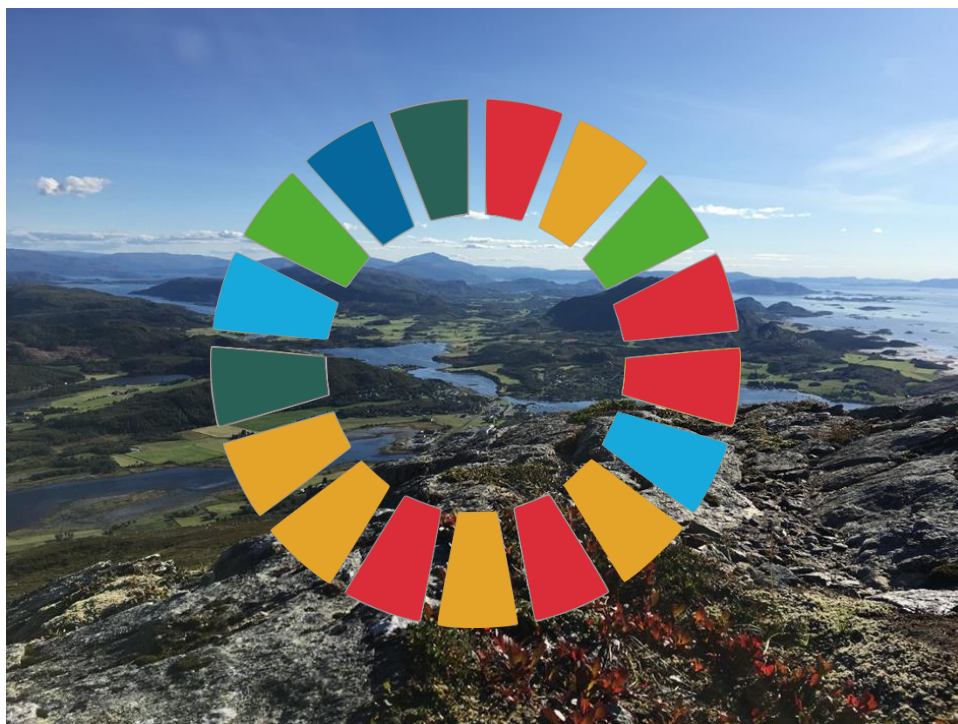


Sømna
kommune

Planprogram

Kommuneplanens arealdel 2023-2033

Vedtatt av kommunestyret 23.06.22



***Hvordan vil vi utvikle kommunen for vår generasjon
og kommende generasjoner?***



Innhold

Innledning	3
DET KOMMUNALE PLANSYSTEMET.....	4
FORMÅL, KRAV OG RETTSVIRKNING.....	5
Føringer for planarbeidet	7
NASJONALE FØRINGER	7
Bærekraftsmål	7
REGIONALE FØRINGER.....	8
KOMMUNALE FØRINGER.....	9
Utfordringsbildet	11
Arealregnskap	13
Sentrale temaer i planarbeidet	16
Organisering av arbeidet – medvirkning og involvering	17
Medvirkning.....	17
Framdrift	19
Konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse	20
Arealinnspill	23

Innledning

Kommuneplanen er kommunens overordnede og helhetlige styringsverktøy, og inneholder 2 deler: *samfunnsdel og arealdel*. Samfunnsdelen legger føringer for samfunnsutviklingen og tjenester og arealdelen fastsetter arealutviklingen.

I Sømna kommunes planstrategi er det vedtatt revisjon av kommuneplanens arealdel.

I henhold til plan- og bygningsloven skal kommunen utarbeide et planprogram som del av oppstart med revisjon av kommuneplanens arealdel.

Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, medvirkning (spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt) og behovet for utredninger. Forslag til planprogram vedtas av kommunestyret og sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn.

Dersom berørte regionale og statlige myndigheter på grunnlag av forslag til planprogram vurderer at planen kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn, skal dette framgå av uttalelsen til forslaget til planprogram.

Kommuneplanens arealdel skal være et tydelig styringsdokument for arealpolitikken i Sømna kommune. Den skal vise hvordan kommunen prioriterer mellom arealinteresser og den skal bidra til å nå FNs bærekraftsmål.

Kommuneplanens arealdel skal vise hvordan samfunnsdelens overordnede arealstrategi og øvrige føringer blir omsatt i konkret arealbruk. Arealdelen viser hvor det skal være boliger, næringsområder, landbruksområder m.m., samt hvilke hensyn som må tas ved disponering av arealene. Arealdelen består av kart, bestemmelser, retningslinjer og planbeskrivelse. Kart og bestemmelser er juridisk bindende.

Kommunens gjeldende arealdel er fra 2006. Det er ikke foretatt noen revideringer av planen og den er utdatert. Det fører til mange søknader om dispensasjon fra planen og Statsforvalteren har også klaget på flere vedtak, begrunnet med blant annet at kommunen har en gammel arealdel og den må revideres slik at den kan benyttes som et strategisk verktøy for samfunnsutviklingen. Inntil kommunestyret vedtar ny arealdel er planen fra 2006 gjeldende.

Arealstrategien gir langsiktig retning til kommunens areal- og ressursforvaltning. Det er viktig for å samordne bolig-, areal- og transportplanleggingen, fremme næringsutvikling, redusere klimagassutslippene, tilpasse samfunnet til klimaendringene, skape sosialt bærekraftige samfunn og redusere nedbygging av dyrka mark og natur. En oppdatert arealdel i kommuneplanen gir raskere behandling av reguleringsplaner og økt forutsigbarhet for innbyggere og næringsliv. Det er viktig å utnytte fleksibiliteten i plansystemet for å tilpasse planleggingen til regionale og lokale behov og unngå flere planer enn nødvendig.

DET KOMMUNALE PLANSYSTEMET

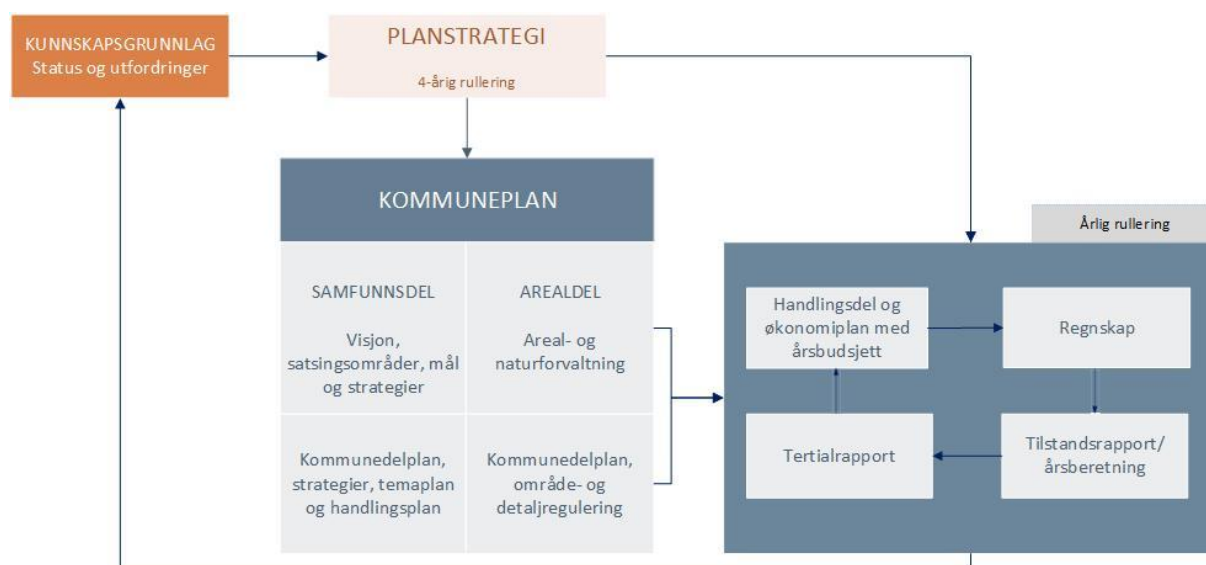
Plan- og bygningsloven (PBL) bestemmer at alle kommuner skal ha en plan for hvordan kommunen skal utvikle seg fremover. Nærmere bestemt settes det krav til at alle kommuner skal ha en plan som viser sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk i hele kommunen. Det er dette som er kommuneplanens arealdel. Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene for hvordan arealene skal brukes og sette rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk. Samtidig skal planen si hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved bruk av arealene.

Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver.

Kommuneplanens arealdel består av plankart, planbestemmelser, og en planbeskrivelse. Planbeskrivelsen utdyper og beskriver hvorfor plankartet og bestemmelsene er blitt som de er blitt. Kommuneplanens arealdel skal ha en tidshorisont på 12 år. Dette for å kunne legge en langsiktig plan, men ikke for en lengre periode enn man klarer å forholde seg til.

Det digitale plankartet skal i nødvendig utstrekning vise hovedformål og hensynssoner for bruk og vern av arealer.

[Lenke til plan- og bygningsloven](#)



FORMÅL, KRAV OG RETTSVIRKNING

Arealformål

Kommuneplanens arealdel skal i nødvendig utstrekning vise følgende arealformål:

- Bebyggelse og anlegg
- Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur
- Grønnstruktur
- Forsvaret
- Landbruks-, natur og friluftsmål, samt reindrift
- Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone
ferdsel, farleder, fiske, akvakultur, drikkevann, natur- og friluftsområder hver for seg eller i
kombinasjon.

Formalkrav for innhold og prosess i kommuneplanens arealdel

- Krav om planprogram, jf. PBL § 4-1
- Krav om konsekvensutredning, jf. PBL § 4-2
- Krav om risiko- og sårbarhetsanalyse, jf. PBL § 4-3
- Krav om planbeskrivelse, planbestemmelser og plankart, jf. PBL § 11-5
- Planen har rettsvirkning og fastsetter framtidig arealbruk for området, jf. PBL § 11-6
- Offentlige myndigheter kan fremme innsigelse til planen, jf. PBL § 5-4

Viktige forskjeller mellom kommuneplanens arealdel og reguleringsplan

- Kommuneplanens arealdel er en overordnet plan, mens reguleringsplan er en mer detaljert plan.
- Kommuneplanens arealdel gir ikke ekspropriasjonsgrunnlag. Reguleringsplan kan gi ekspropriasjonsgrunnlag.
- Kommunestyrets vedtak om arealdel til kommuneplan kan ikke påklages. Reguleringsplanvedtak kan påklages.
- Kommuneplanprosessen har mindre omfattende varslingsbestemmelser overfor private enn tilsvarende prosess for reguleringsplan.
- Kommuneplanens arealdel gir ikke adgang til å stille vilkår for utbygging og arealbruk i samme utstrekning som i reguleringsplaner med tilhørende bestemmelser.
- Kommuneplanen har mindre mulighet for underinndeling av visse arealformål og gir ikke anledning til å kombinere ulike hovedformål.
- En reguleringsplan kan gi vesentlig mer detaljerte bestemmelser enn en kommuneplan.

Kilde: regjeringen.no

§ 11-6 Rettsvirkning av kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel fastsetter framtidig arealbruk for området og er ved kommunestyrets vedtak bindende for nye tiltak eller utvidelse av eksisterende tiltak som nevnt i [§ 1-6](#). Planen gjelder fra kommunestyrets vedtak, dersom ikke saken skal avgjøres av departementet etter [§ 11-16](#).

Tiltak etter [§ 1-6](#) må ikke være i strid med planens arealformål og generelle bestemmelser, samt bestemmelser knyttet til arealformål og hensynssoner.

Der det ikke gjelder eller er stilt krav om reguleringsplan, jf. [§ 12-1](#) andre ledd, skal kommuneplanens arealdel følges ved avgjørelse av søknad om tillatelse eller ved forståelsen av tiltak etter reglene i [§§ 20-2](#) til [20-5](#).

Arealdelen er bindende for reguleringsplanlegging og byggesaksbehandling. Detaljeringsnivå i plankart og bestemmelser avklares i planprosessen. Arealdelen skal også gi tydelige føringer for andre arealrelevante strategier, planer og normaler.

Føringer for planarbeidet

Kommuneplanens arealdel skal følge opp nasjonale, regionale og lokale føringer .

NASJONALE FØRINGER

Nasjonale forventninger til kommunal planlegging

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. Forventningene skal følges opp i kommunens arbeid med planstrategier og planer. Fylkeskommunene og kommunene har fått styrket det lokale selvstyret i planleggingen og det betyr også at det følger med et økt ansvar for å sikre nasjonale og viktige regionale interesser.

Nasjonale forventninger er knyttet til disse hovedtemaene:

- Gode og effektive planprosesser
- Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling
- Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder

De nasjonale forventningene viderefører politikken i stortingsmeldingen «[Bærekraftige byar og sterke distrikt](#)», Meld. St. 18 (2016-2017).

Bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan, blant annet for å sikre sosial rettferdighet og god helse og stanse tap av naturmangfold og klimaendringer. De 17 bærekraftsmålene skal fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft og vise vei mot en bærekraftig utvikling på kort og lang sikt.

Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål og 169 delmål, som Norge har sluttet seg til, skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer. Det er derfor viktig at bærekraftsmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen.

Bærekraftsmålene er delt i tre dimensjoner: miljømessig bærekraft, sosial bærekraft og økonomisk bærekraft (se figur under). Det er sammenhengen mellom dimensjonene som avgjør om noe er bærekraftig. For å løse utfordringene kommunene og samfunnet står overfor er det stadig viktigere å tenke helhetlig og bærekraftig på alle nivåer i planlegging. De siste tiårene er det blitt økt fokus og forståelse for hvilken betydning arealplanlegging også har for sosial og økonomisk bærekraft.

I kommuneplanens arealdel vil FNs bærekraftsmål være et gjennomgående tema som det skal jobbes med på alle nivå. Det er et mål at kobling mot FNs bærekraftsmål skal være en rød tråd som er gjennomgående og tydelig i planprosess og plandokumenter.



Statlige planretningslinjer

- For samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
- For klima- og energiplanlegging og klimatilpasning
- For differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen
- For klima- og energiplanlegging i kommunene.

Klima og miljø

Kommunene må vektlegge arbeidet med å redusere utslipp av klimagasser, inkludert utslipp fra arealbruksendringer, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging.

Oppdatert kunnskap om forventede klimaendringer og konsekvenser skal benyttes i planleggingen. Det er de høye alternativene fra nasjonale klimaframskrivninger som skal legges til grunn for arbeidet. Risiko- og sårbarhetsanalyser legges til grunn for plan- og byggesaksbehandlingen.

REGIONALE FØRINGER

Fylkesplan Nordland 2013

Mål for arealforvaltningen i Nordland er at den skal være bærekraftig og gi forutsigbare rammer for næringslivet og befolkningen. Forvaltningen skal skje på grunnlag av kunnskap og oppdaterte kommuneplaner. Innen arealforvaltningen har den følgende strategier

Byer og tettsteders funksjon som positive drivkrefter for Nordlandssamfunnet skal utvikles basert på stedets kvaliteter og lokale fortrinn.

Ressursgrunnlaget i Nordland skal benyttes og forvaltes med god balanse mellom bruk og vern, slik at natur- og kulturmiljø, kulturminner, landskapskvaliteter og fornybare ressurser ivaretas for framtidige generasjoner.

Arealforvaltningen skal legge til rette for et mangfoldig næringsliv og nødvendig infrastruktur, og ha fokus på muligheter for vekst og verdiskaping på grunnlag av ressursgrunnlaget i fylket.

I kystsonen skal det være ei samordnet og helhetlig arealdisponering, der land og sjø ses i sammenheng.

Arealforvaltningen i Nordland skal innarbeide tiltak og virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser og styrke tilpasningsevnen til et endret klima.

Arealpolitiske retningslinjer Nordland

<https://www.nfk.no/f/p1/i2b48460d-a6bb-4508-9ace-249cf750697c/arealpolitiske-retningslinjer-kapittel-7-og-8.pdf>

Nordland fylkeskommune har mange planer innen blant annet landbruk, næring, vannforvaltning og klima. Her er en link til alle overordnede planer:

<https://www.nfk.no/tjenester/planer-og-planlegging/regionale-planer-og-strategier/gjeldende-planer-og-strategier/>

Forventningsbrev med kommunens oppgaver på landbruks- og reindriftsområdet i 2022, med rammer for kommunens forvaltning av statlige tilskuddsordninger.

KOMMUNALE FØRINGER

Arbeidet med kommuneplanens arealdel skal bygge på samfunnsdelen og følge opp mål og strategier som er vedtatt i denne. Denne koblingen er viktig for å sikre at den langsiktige arealpolitikken blir sett i sammenheng med utviklingen på andre områder i samfunnet.

I kommuneplanens handlingsdel 2017-2029 er det 3 hovedmål:

- *Vi skal være en bærekraftig kommune*
- *Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn*
- *Vi vil være en attraktiv bostedskommune*

I samfunnsdelen er det vedtatt følgende arealpolitiske føringer:

- *Landbruksarealet bevares i størst mulig grad. Dette prinsippet må i noen tilfeller vike for gode samfunnsmessige formål.*
- *Gang- og sykkelvei prioriteres.*
- *Kommunen er behjelpelig med areal til næringsutvikling.*
- *Kommunen åpner for fortsatt spredt bosetting for å kunne tilby attraktive tomter**
- *Eksisterende kommunal infrastruktur utnyttes i utviklingen av nye boligfelt, hytter og småhus.*

- *Strandsonegrensen settes til 50m. i LNF sone 2. ***
- *LNF sone 1 beholdes i hovedsak slik den er i dag fr å bevare friluftsområder.*
- *Kommunen tar hensyn til og synliggjør kulturminner og kulturlandskap.*
- *Våtmarkssoner og kantsoner langs vassdrag tas vare på.*

*Å åpne opp for spredt bosetting betyr ikke at man kan si ja til alle innspill. Det er mange avveininger og hensyn som skal tas – og man må se det i sammenheng med den fremtidige utviklingen i kommunen.

** Sømna kommune har i dag ikke kartlagt den funksjonelle strandsonen, men dette vil bli utført i utarbeidelsen av ny kommuneplanens arealdel.

Vedtatte planer i Sømna kommune

- Kystsoneplan Helgeland
- Strategisk landbruks- og næringsplan 2020-2027
- Beitebruksplan for Sømna 2018-2024
- Helhetlig ROS-analyse 2021
- Trafikksikkerhetsplan 2020-2024
- Hovedplan for vannforsyning
- Hovedplan for avløp
- Forprosjekt gang- og sykkelvei
- Kommuneplanens handlingsdel med økonomiplan 2022-2025 og årsbudsjett 2022

Kulturminneplan er under utarbeidelse.

Lenke til alle planer her:

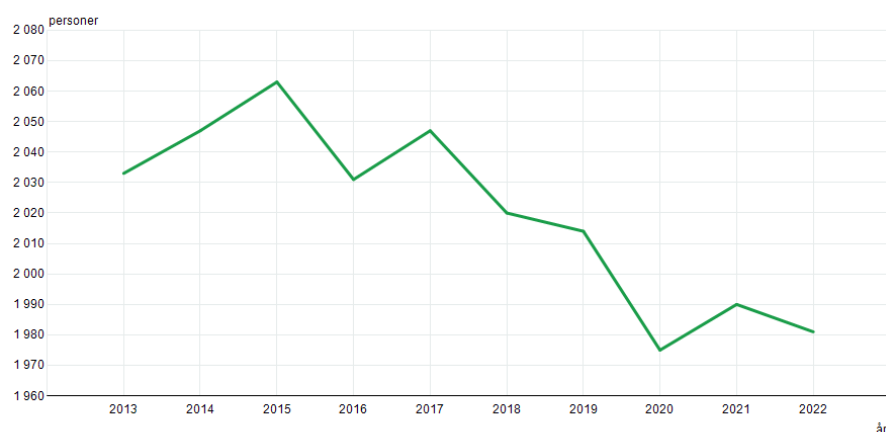
<https://www.somna.kommune.no/tjenester/okonomi-planer-og-beredskap/planer/delplaner-tema/>

Utfordringsbildet

For å kunne planlegge behovet i framtiden er det viktig å se på SSBs prognoser på befolkningsutvikling og demografi.

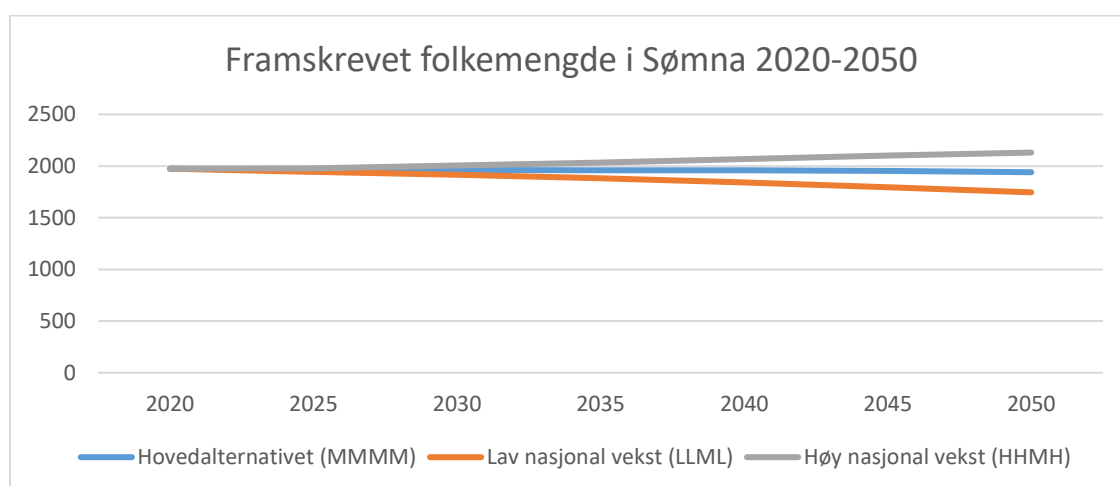
Ved utgangen av 2021 hadde Sømna kommune 1981 innbyggere. En nedgang på 9 personer. Totalt var nedgangen i folketallet for Nordland i 2021 på 155 personer. Men det er 1.100 færre unge i alderen 20-29 år i hele Nordland.

07459: Befolkning, etter år. Sømna, Personer.

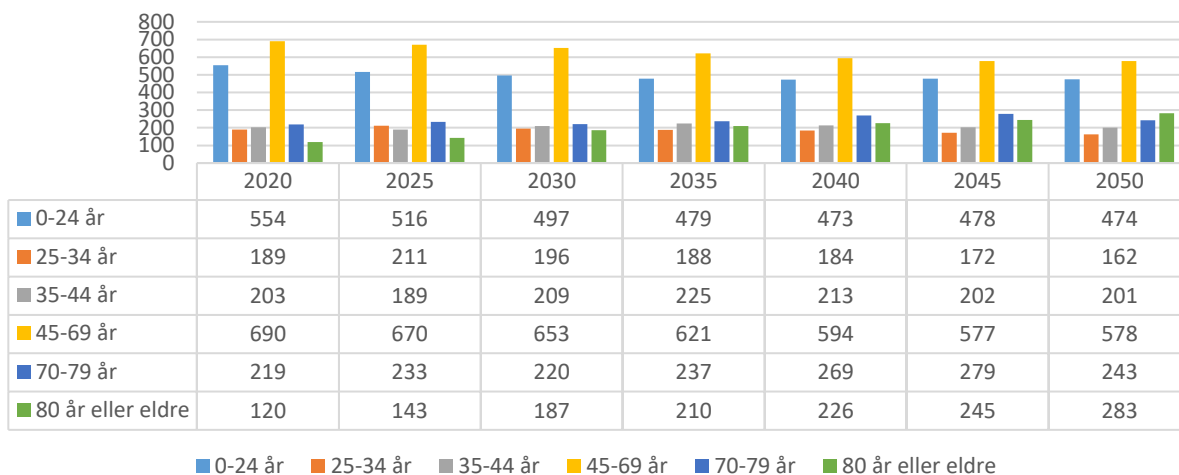


Kilde: Statistisk sentralbyrå

Kilde: Statistisk sentralbyrå 2021: Befolkning, <https://www.ssb.no/statbank/table/07459/tableViewLayout1/>



Framskrevet folkemengde, aldersfordelt for perioden 2020-2050
(MMMM)



Ser man nærmere på hovedalternativets prognoser for alderssammensetningen i befolkningen er den overordnede tendensen at befolkningen er aldrende. Det er en forventet nedgang i samlet antall barn og unge i kommunen fra 554 personer i alderen 0-24 år i 2020 til 497 personer i samme aldersgruppe i 2030. Nedgangen forventes å fortsette frem mot 2050.

I kommuneplanens arealdel er det mange nøkkeltall som vil være nyttige å kjenne til, blant annet innen næringsliv, klima, miljø, landbruk, naturmangfold m.m. Vi viser til kunnskapsgrunnlag for Sømna kommune: [styrker og utfordringer i Sømna 2020](#) for mer informasjon.

Arealregnskap

Per 1.4.22 har Sømna kommune totalt 77 boligtomter til salgs. 4 av disse kan også benyttes til fritidsbolig. Det tabellen ikke sier noe om er hvorvidt tomtene er egnet til bebyggelse. En kan tenke seg at tomtene som er igjen i eldre reguleringsplaner kanskje ikke vil bli solgt pga. beliggenhet/terreng/utsikt og lignende.

I tillegg til ledige tomter som er regulert både til bolig og hytte, er det totalt 41 ledige tomter til fritidsbolig i Sømna.

48 reguleringsplaner. Mange av eldre dato. Det er derfor behov for å gå gjennom alle reguleringsplaner tidlig i planprosessen for å avklare hvilke man skal oppheve og hvilke man skal videreføre. Evt. om man skal gjøre endringer i planbestemmelsene.

Ledige tomter/areal i reguleringsplaner i Sømna

	Eid av kommunen	Privateid
Ledige boligtomter	73	14
Ledige tomter til kombinert bolig/fritid	4	1
Ledige tomter fritid	0	36
Ledig areal næring	73*	73

* Brannhaugen industriområde er tatt med her, selv om området ikke er overtatt av Sømna kommune.

I Sømna er det åpent for spredt bebyggelse til bolig, fritids og ervervsformål i LNF sone 2. Det er også åpent for naust nærmere 100 metersgrensa til sjø, innsjø og vassdrag. Det er i hovedsak dette som bygges i LNF sone 2, sett bort fra utbygginger i landbruket.

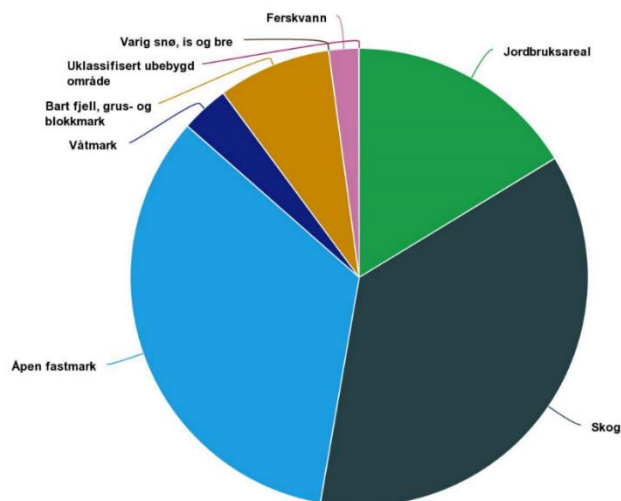
LNF sone 1 områdene i Sømna er i stor grad fjellområder som er uegnet til bygging av bolig/fritidsbolig. Men det er noen gapahuker/koier enkelte steder.

Bebygd areal

Når det er utbygginger av boliger/fritidsboliger i LNF sone 2, er det i liten grad landbruksjord som blir bygd ned. Det er i gjennomsnitt ca. 3 daa med landbruksjord (overflatedyrket, fulldyrket og innmarksbeite) som blir bygd ned hvert år, og det er i hovedsak til boliger. Sømna kommune har bestemt at vi skal være svært restriktive med utbygging av landbruksjord. Det er i stor grad områder med åpen fastmark eller skog med liten bonitet som ikke er egnet til landbruksproduksjon som blir nedbygd i LNFR-områder.

Fullldyrka jord	13,9 %
Overflatedyrka jord	0,1 %
Innmarksbeite	2,3 %
Skog	34,7 %
Bebyggelse/samferdsel	1,7 %
Annet markslag	45,5 %
Ikke kartlagt	1,9 %

Ubebygd areal



Kilde:
Arealbruk og arealressurser, Statistisk sentralbyrå



Hytter[□]

2022

162 hytter

Kilde

Bygningsmassen, Statistisk sentralbyrå



Bor på landbrukseiendom[□]

2020

23,5 prosent

Kilde

Landbrukseiendommer, Statistisk sentralbyrå



Beboere per husholdning[□]

2021

2,05 personer

Kilde

Familier og husholdninger, Statistisk sentralbyrå



Bor trangt[□]

2021

5 prosent

Kilde

Boforhold, Statistisk sentralbyrå

Boliger



Antall boliger i kommunen
2021

1 045 boliger

Enebolig	879
Tomannsbolig	82
Rekkehus, kjedehus og andre småhus	55
Bygging for bofellesskap	21
Andre bygningstyper	8

Behov for boliger 2022-2035

- Gjennomsnittlig 2 personer per boenhet
- Basert på høy vekst av innbyggere vil det være bosatt 2016 personer i 2030.
- Dette gir en økning på 44 personer.
- Behov for maksimalt 22 boliger forutsatt 2 personer per boenhet
- Det må også tas høyde for gjenbruk av boliger/boligeiendommer
- Arealregnskapet viser som beskrevet tidligere at det er 87 ledige boligtomter i Sømna og 4 tomter som er regulert til bolig- og fritidseiendom.

Behov for fritidsboliger

- 162 fritidsboliger i Sømna i 2021

Arealregnskapet i ubebygde formål for fritidsbebyggelse i gjeldende reguleringsplaner viser at det er 41 ledige tomter til fritid/hytter i kommunen.

Sentrale temaer i planarbeidet

I revisjonen av arealdelen vil det være ulike problemstillinger, kartlegginger og utredningsbehov som må belyses.

Disse er:

- Klima og miljø (skred og flomfare)
- Behov for bolig- og fritidstomter
- Behov for næringsareal, herunder massedeponi/lagring, aquakultur m.m.
- Arealbruksendringer

Antallsbegrensning for bolig/fritidshus/naust i LNF-soner, arealbegrensning på tomter til bolig/fritid, gjennomgang av alle reguleringsplaner for å vurdere hvilke man bør beholde og hvilke man kan oppheve og heller omgjøre til grøntarealer, vurdere felles planbestemmelser.

- Kobling mellom arealdel og områdereguleringsplaner/stedsutvikling for Berg, Vik og Vennesund
- FNs bærekraftsmål som en integrert del av arealplanleggingen
- Kartlegging av naustområder.

Areal på nausttomter og på naust, samlede naust eller frittliggende?

- Kartlegging av gapahuker/koier.
- Gang- og sykkelvei
- Jordvern
- Hensynssoner

Funksjonell strandsone og fastsetting av byggegrense langs sjø og vassdrag

Med funksjonell strandsone menes den sonen som står i innbyrdes samspill med sjøen både økologisk, topografisk og/eller bruksmessig. Den kan dermed være både smalere og bredere enn 100 m (i åpent og lite kupert landskap vil strandsonen gjerne være bredere). Landskapselementer som kan gjøre at den funksjonelle strandsonen er bredere enn 100-metersbeltet er f.eks. viktige friluftsområder og verdifulle naturtyper. Den funksjonelle strandsonen begrenses i første rekke av fysiske anlegg som bygninger og veier, men også av topografi, m.m. I områder der kommunen mener det er hensiktsmessig å vurdere en annen byggegrense enn 100- metersbeltet, er det mulig å fastsette denne i arealdelen. Målet med funksjonell strandsone er å ivareta allmenne interesser og unngå uheldig bygging langs sjøen.

Sømna kommune må i fastsettingen av byggegrense følge gjeldende [Fylkesplan for Nordland 2013-2025](#):

I Sømna er det ca. 65,3 % tilgjengelig strandsone. Strandsone på landsbasis er ca. 68%. Oslo, Akershus og Buskerud: 30 % tilgjengelig.

Organisering av arbeidet – medvirkning og involvering

Plan, miljø og utvikling har ansvaret for å utarbeide kommuneplanens arealdel. Det er inngått samarbeid med konsulentfirmaet Landark som har det faglige ansvaret med planen, utforming av dokumenter og kart.

Planen krever et godt tverrfaglig samarbeid, samt godt samarbeid mellom politikk og administrasjon. Formannskapet er styringsgruppe for arbeidet og deres viktigste oppgave er å påse at prosessen forløper som planlagt, samt bidra til avklaringer underveis. Det legges opp til utvidede formannskapsmøter.

Underveis i prosessen vil vi også legge opp til møte(r) med myndigheter som stasforvalter og fylkeskommunen i form av blant annet planforum.

Intern arbeidsgruppe

Prosjektleder	Marianne Vedal Grøttheim	Leder plan, miljø og utvikling
Prosjektgruppe	Tor Ottosen	Ingeniør teknisk
	Ragnhild S. Pedersen	Ingeniør fradeling
	Heidi P. Mørk	Ingeniør byggesak
	Nils Nyborg	Enhetsleder landbruk
	Ole-Bjørn Nilsen	Områdeleder teknisk, næring og landbruk

Prosjektgruppa er bredt sammensatt og ut fra tema som belyses, vil det kunne være behov for å samarbeide også med andre enheter og fagpersoner.

Medvirkning

Sømna kommune ønsker at alle som har interesse i planarbeidet blir informert og får mulighet til å gi innspill til arbeidet. Det er viktig at det er ulike former for medvirkning for å sikre at man når alle. Et kontinuerlig informasjonsopplegg skal sikre at pågående arbeid gjøres kjent, når flest mulig og formidles på en lettfattelig måte. På kommunens hjemmesider under planer kan man følge hele prosessen. Det vil også bli annonsert på kommunens facebooksider.

Det legges opp til følgende typer medvirkning:

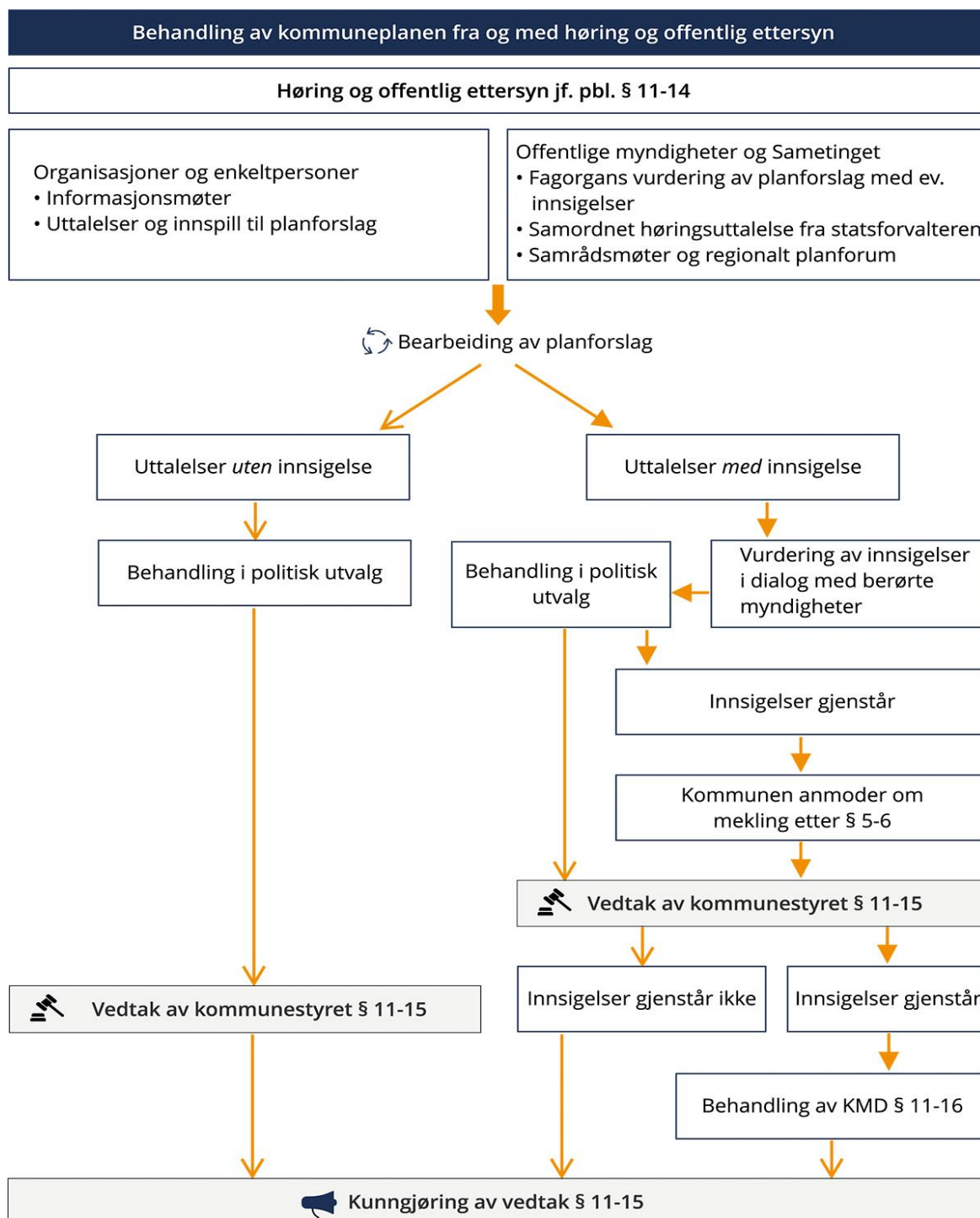
- Folkemøter
- Møte med næringsliv
- Barnetråkk/folketråkk (en registrering av hvor man ferdes).
- Evt. andre møter basert på de behov vi møter underveis i arbeidet med planen.

Kommunens råd og utvalg vil involveres; ungdomsråd, eldreråd, rådet for personer med funksjonsnedsettelse, utvalg for næring og utvalg for landbruk.

Høring og offentlig ettersyn

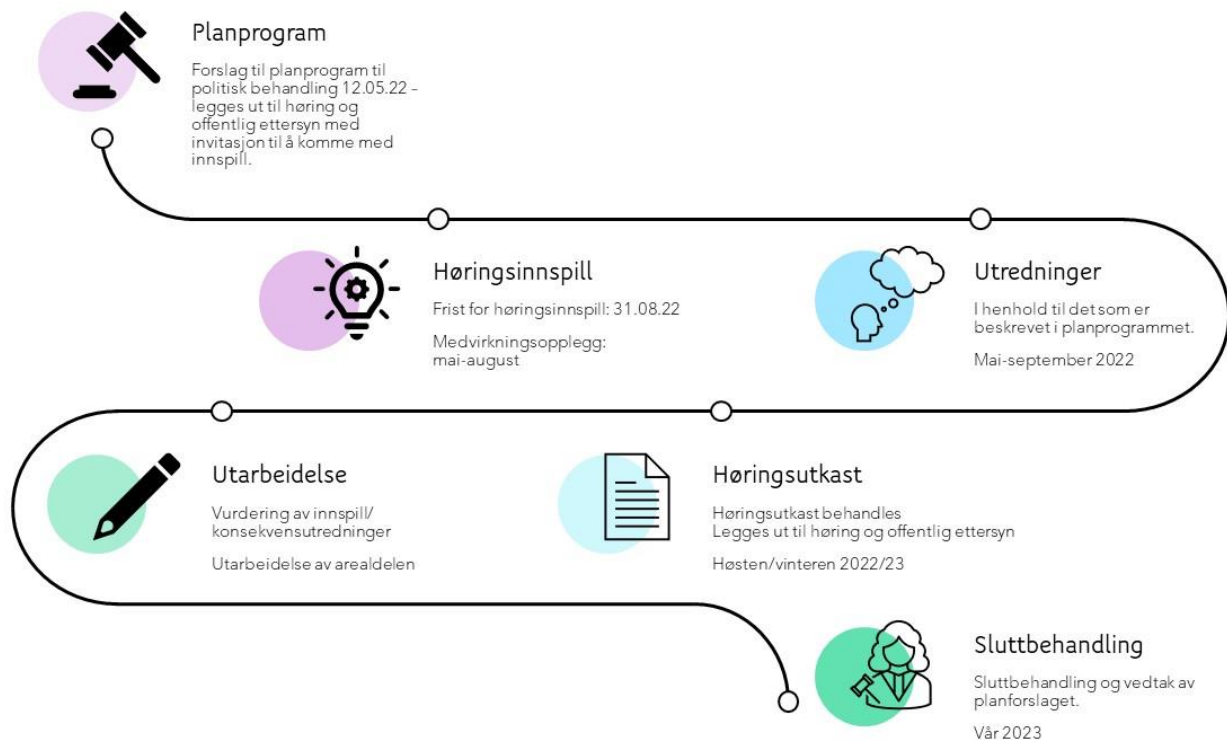
Forslag til planprogram og forslag til kommuneplanens arealdel sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn jf. pbl § 5-2.

Det legges opp til informasjon og dialog under høringsperiodene.



Framdrift

Arbeidet med rullering av kommuneplanens arealdel er lagt opp til å ta ca. ett år, med vedtak i kommunestyret juni 2023. Formell oppstart ble gjort av formannskapet den 16.03.22. Det vil bli gjort utredninger, avklaringer, møter og dialog og utarbeidelse av plandokumentene med plankart, planbestemmelser, planbeskrivelse og temakart. Høsten 2022 vil planforslaget sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn. Etter høringen vil uttalelser og merknader gjennomgå og planforslaget endres i tråd med disse. Dersom myndighetene fremmer innsigelse til planforslaget, må disse løses før planen til slutt blir vedtatt. Fremdriftsplanen er tentativ slik at endringer kan forekomme.



Konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse

Kommuneplanens arealdel omfattes alltid av kravet til konsekvensutredning. For kommuneplanens arealdel skal konsekvensutredningen beskrive virkninger for miljø og samfunn av alle nye områder for utbygging og vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder.

En [konsekvensutredning](#) skal:

- Gi en tilfredsstillende redegjørelse for planforslagets virkninger for miljø og samfunn.
- Gjøre det mulig for høringsinstanser og befolkningen generelt å vurdere kvaliteten på beslutningsgrunnlaget.
- Være faktabasert, pålitelig og objektiv, slik at en har legitimitet som grunnlag for videre avveininger og beslutning.

Det er viktig å merke seg at politiske avveininger som er gjort i beslutningsprosessen, ikke skal være en del av konsekvensutredningen.

Det skal utarbeides en konsekvensutredning, jf. PBL § 4-2 og forskrift om konsekvensutredning. Konsekvensutredningen skal omfatte de delene av planen som fastsetter rammer for fremtidig utbygging og som samtidig innebærer endringer av gjeldende kommunedelplaner.

Konsekvensutredningen skal beskrive virkninger utbygging av nye områder eller vesentlig endret arealbruk i utbygde områder kan få for miljø og samfunn. Det skal gis en vurdering av virkningene av de samlede arealbruksendringene i planen.

Alle arealbruksendringer etter plan- og bygningsloven skal ha en identifiserende [risiko- og sårbarhetsanalyse \(ROS-analyse\)](#), jf. pbl § 4-3.

ROS-analysen vil være en del av konsekvensutredningen. Planbeskrivelsen skal vise hvordan nasjonale mål og retningslinjer, overordnede planer for arealbruk og kommuneplanens samfunnsdel med overordnet arealstrategi er ivare tatt.

KU-forskriften forutsetter at planprogrammet så langt som mulig avklarer hvilke forhold som vil bli utredet og belyst i planforslaget med konsekvensutredning. Tema og listene i tabellen på neste side er ikke nødvendigvis uttømmende.

Tema for konsekvensutredning		
Utredningstema	Datagrunnlag	Hva skal vurderes.
Forurensning - Utslipp til luft, klimagassutslipp, forurensning av vann og grunn, samt støy	- Vurdering ut i fra kartlagte områder og lokalkunnskap - T-1442 - T-1520 - Miljøkommune.no - ROS-analyse - Grunnforurensning (Miljødirektoratet)	Sjekke beliggenheten til tiltaket i forhold til mulige kilder til forurensning. Forurensning av ulik art som støv og luktproblemer, utslipp til luft, jord og vann, landbruksforurensning, grunnforurensning og støy har stor betydning for om et område er egnet til utbyggingsformål. Hvorvidt arealendringsforslaget vil kunne skape forurensningsproblemer for omgivelsene.
Jord- og skogressurser	- Status over landbruksarealenes markslag AR5 – klassifiseringen - Miljøregistrering i skog (MIS) - NGU	Jordbruk i forhold til kvalitet/verdisetting på dyrket mark, om arealet er dyrkbar mark, potensialet for eventuell bruk av kompensierende tiltak, som jordflytting. Skogbruk i forhold til bonitet.
Reindrift	- NordlandsAtlas reindrift - Sametingets planveileder	Tiltaks virkning for næringsutøvelse og samisk kultur skal vurderes
Fiskeriinteresser	Fiskeridirektoratet	Tiltaks virkning for fiskeplasser og gyteområder til fisk.
Mineralressurser, berggrunn og løsmasser	NGU	Mineralressurser, berggrunn og løsmasser som kan ha betydning for utnyttelse av området.
Kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap	- Kulturminneplaner - Askeladden - Kulturminnesøk - Miljøstatus	Automatisk fredede kulturminner, vedtaksfredede kulturminner, bevaringsverdige kulturminner, kulturlandskap eller kulturmiljø registrert i kulturminneplan eller bevart gjennom arealplaner etter plan- og bygningsloven.
Naturmangfold	- Artsdatabanken - Naturbase - Miljøregistrering i skog (MIS) - Naturmangfold i plan; veileder KMD - NGU	Forvaltning av sårbare eller truede arter, fremmede arter, utvalgte naturtyper, områdevern, genetiske ressurser og bærekraftig bruk. Prinsippene i naturmangfoldloven skal legges til grunn i offentlige beslutninger. Fare for spredning av fremmede arter.
Landskap	- Utvalgte kulturlandskap - Kartlegging av naturtyper - Landskapstyper i Nordland - Topografi	Det skal vurderes solforhold, terreng og beliggenhet. Det må vurderes eksponering, påvirkning og omfang av terrenginngrep ved utbygging.
Bruk og vern av strandsone og arealer i sjø	- Kart - Faglig vurderinger av planforslaget sin påvirkning i strandsone og arealer i sjø	Vurdere arealbruk i strandsonen og sjø, og påvirkning og omfang av utbygging/tiltak og mulighet til ferdsel.
Bruk og vern av vassdrag og vannmiljø	Miljødirektoratets database for vannmiljø	God økologisk og kjemisk tilstand for drikkevannskilde og alle

		vannforekomster (kystvann, brakkvann, ferskvann og grunnvann) Miljøtilstanden vurderes etter økologiske kriterier som blant annet forekomst av fisk, vannplanter, plankton, nærings salt og miljøgifter.
Klimaendringer; risiko ved havstigning, stormflo og storm	- NVE atlas - Klimahjelpen (DSB)	Risiko ved havnivåstigning, stormflo og storm, og om utbygging er utsatt for havnivåstigning/stormflo
Klimaendringer; flom og overvann	- NVE atlas - Klimahjelpen (DSB)	Flomfare langs vassdrag og overvannsproblematikk knyttet til styrtregn.
Klimaendringer; skred	- NVE atlas - Klimahjelpen (DSB)	Utbygging under marin grense eller i områder innenfor registrerte områder med økt fare for kvikkleireskred
Samferdsel, adkomst og transportbehov	- Grender - Kartgrunnlag - Kollektivtransport - Faglig vurderinger av planforslaget sin påvirkning	Vurdering av beliggenhet, eksisterende vegnett og forventet trafikk. Transportbehov; nærhet til kollektivtransport og sosial infrastruktur, gang- og sykkelvei, energiforbruk og energiløsninger
Teknisk infrastruktur, vann og avløp	- Kommunal informasjon - Kommunale rapporter - Faglige vurderinger	Det tas utgangspunkt i beliggenhet til eksisterende infrastruktur.
Samfunnssikkerhet, beredskap og ulykkesrisiko	- DSB.no - ROS-analyse og sjekkliste fra Statsforvalteren i Nordland - Utrykningstid - NVE atlas	Det skal vurderes om planforslaget har betydning for temaer i ROS-analyse
Barn og unges oppvekstvilkår	- Barn og unges oppvekstvilkår - RPR for barn- og planlegging. - Temaveileder barn og unge i plan- og byggesaker Barne- og ungdomsrepresentant, lokalkunnskap og innspill fra ungdomsråd/elevråd	Vurdere hvilke konsekvenser endringen får for barn og unge. Nærmiljø, skole og barnehage. Nærhet til sosial infrastruktur, lekeplasser og rekreasjonsområder. Fravær av forurensing, støy, trafikkfare og andre helsefarer.
Friluftsliv og rekreasjon	- Friluftsområder som er kartlagte - Naturbase - Miljøstatus - NGU	Allmenhetens ferdselsmuligheter, tilgangen til og nærhet til rekreasjons- og friluftsområder. Tilgjengelighet og universell utforming. Brukerfrekvens; opplevelseskvaliteter; symbolverdi; funksjon; egnethet; tilrettelegging; kunnskapsverdier; lydmiljø; utstrekning; tilgjengelighet; potensiell bruk.
Næringsliv og sysselsetting	Potensialet i tiltaket til å fremme næringsliv og sysselsetting	Vurdere hvilke konsekvenser tiltaket får for næringsliv og sysselsetting

Arealinnspill

Det åpnes opp for innspill samtidig med at planprogrammet legges på høring. I planprogrammet er det gjort rede for hvilken reserve kommunen har i forhold til bolig- og næringsareal i kommunen. Det store bildet viser at det er boligområder til å dekke det fremtidige demografibildet til Sømna. Det er også en del ubebygd næringsareal. Som nevnt over har kommunen mange reguleringsplaner og i løpet av arbeidet med kommuneplanens arealdel vil det bli tatt stilling til hvilke reguleringsplaner som skal beholdes og hvilke vi evt. skal omgjøre. Det er derfor viktig for interessenter å melde fra om behov selv om det foreligger en reguleringsplan.

Under er skjema som bør benyttes til innspill. Det vil være tilgjengelig på kommunens nettsider. Innkomne arealinnspill vil bli vurdert. Det er formannskapet som er planmyndighet som vil foreta en siling av innspill basert på om de er i henhold til våre arealpolitiske retningslinjer og fremtidig behov. Arealinnspill om justering av formålsgrenser eller arealinnspill som blir vurdert å ha stor samfunnsnytte, vil bli konsekvensutredet.

Skjema for innspill til kommuneplanens arealdel

Ved behov for hjelp kan du/dere kontakte Sømna kommune ved Ragnhild S. Pedersen (750 15 034 eller epost: ragnhild.pedersen@somna.kommune.no) som kan hjelpe deg med å fylle ut skjemaet. Skjema sendes til: post@somna.kommune.no eller Sømna kommune, Kystveien 84 A, 8920 Sømna. Ved spørsmål kan du/dere eventuelt også kontakte planlegger LandArk as ved Åsfrid Fagervik; mobil 92 62 25 56, e-post fagervik@landark.no

Saksnummer (for kommunen):

Dato:

Navn på forslagsstiller:

Adresse:

Telefon/mobil:

E-post:

Eiendom/-er (gnr./bnr.):

Stedsnavn for området og grend:

1. Dagens formål i gjeldende kommuneplan:
2. Foreslått formål:
3. Beskrivelse av dagens situasjon (type areal, beliggenhet, størrelse m.m.):
4. Beskrivelse av tiltaket (f.eks. antall bygninger/tomter, adkomst, tetthet, beliggenhet i forhold til skole, barnehage og samferdsel, vann og avløpsløsning m.m.):
5. Beskrivelse av eventuelle interessekonflikter:
 - Kulturminner:
 - Naturmangfold:
 - Jordvern (sikring av jordressurser, dyrka mark, beiter og utmark):
 - Maritimvern (sikring av maritime habitat (leveområder), gyteplasser, hekkeplasser osv.)



Side 1 av 2

- Værforhold, risiko ved havnivåstigning, stormflo og storm (tiltakets høyde over havet, nærhet til elver og bekker):
- Barn og unges oppvekstvilkår:
- Forurensing (klimagassutslipp, forurensning av jordbunn og vann):
- Beredskap og ulykkesrisiko:
- Samferdsel og adkomst:
- Vann og avløp:
- Bruk og vern av sjø og vassdrag og strandnære områder:

Vedlegg:

Kartskisse med omriss av arealformålet/-ene:

Bruk gjerne kartportalen «Gårdskart» fra NIBIO; <https://gardskart.nibio.no/search>. Bruk verktøyet: «tegne/måle» – «flate» slik at det blir en tydelig avgrensning og slik at størrelsen på arealet framkommer.

- Deretter brukes funksjonen «Lag pdf for utskrift/lagring», leg ved dokumentet som vedlegg.
- Eventuelt trykk på høyre musetast og velg «ta skjermbilde» «kopier» og lim bildet inn i dokumentet (ctrl + v).

I Word kan en bruke verktøyet «Sett inn» - «Skjermbilde» - «Skjermutklipp».

Bilder/illustrasjon av området med:

Eventuell annen relevant informasjon:





Den grønne Helgelandskommunen som leverer!

